

U vergeet de kennisindustrie!

Dit wetsvoorstel staart zich blind op bepaalde sectoren en levert een grote verstoring op, zeer ten nadele van ZZP'ers, in de kennisintensieve sector, geheel tegen de geest van deze wet in.

In deze sector speelt in de praktijk geen schijnzelfstandigheid en heeft het geen van de kenmerkende verstoringen zoals genoemd in de memorie van toelichting. Desondanks zouden de indicatoren vanuit deze wet veel opdrachten onterecht wél als schijnzelfstandigheid kunnen classificeren. Dit verstoort deze markt enorm en zou zorgen voor afremming van contracten aan ZZP'ers. De keerzijde is niet dat er meer mensen in dienst gaan bij deze opdrachtgevers, want hier zijn helemaal geen vacatures voor. Deze opdrachten worden dan verstrekt aan consultancybureaus, waardoor deze wet alleen maar verstoring brengt afbreuk doet aan ondernemerschap voor zelfstandigen in de kennisintensieve sector.

Er wordt gewezen naar specifieke sectoren waarin schijnzelfstandigheid speelt, maar maakt in het voorstel zelf hierin geen onderscheid, waardoor het eerder aangehaalde doel rondom onduidelijkheid voor zelfstandige arbeid hierin onterecht voorbij wordt gegaan. Zo biedt het huidige voorstel geen passende zekerheid in een grote sector, nl. de consultancy en interim management, zgn. kenniswerkers (andere sectoren kan ik niet voor spreken). Hier speelt kwetsbaarheid en dwang totaal geen rol. Geen enkele van de voorbeelden aangehaald in de Memo van Toelichting gaan dan ook over de bovenkant van de arbeidsmarkt, ondanks dat het wel wordt gesuggereerd, maar juist alleen over specifieke sectoren in de onderkant en het middengebied. Dit is een grove omissie. Ook spreken de voorbeelden over dat 'de werkgevende in feite de werkende in dienst zou willen nemen'. Dat komt volkomen uit de lucht vallen. Tegenover veel opdrachten staan helemaal geen vacatures uit om deze permanent in te vullen.

Dit wetsvoorstel werkt ZZP'ers tegen, ten faveure van consultancybedrijven. Terwijl in die sector de ZZP'ers zeer bewust kiezen niet (meer) bij een consultancybedrijf te werken, maar hierin zelfstandig te ondernemen. Het enige verschil tussen een dergelijk bedrijf en een ZZP'er in die sector is de hoeveelheid mensen, nl één vs enkele tot velen. Verder is de constructie volstrekt hetzelfde vanuit een opdrachtgever gezien. Opdrachten in de consultancy kunnen voor een paar dagen voor een korte tijd zijn tot voltijd voor meerdere jaren, afhankelijk van de opdracht en de complexiteit. Het focussen op schijnzelfstandigheid met het afzetten van omzet tegenover aantal opdrachtgevers en benoemen van het risico is dan ook uit de lucht gegrepen en totaal niet van toepassing op een sector als de consultancy of interim management. Het wetsvoorstel dreigt deze sector voor ZZP'ers te benadelen ten faveure van bedrijven. Dit helpt wellicht de statistieken rondom het aantal zelfstandigen vs werknemers, maar heeft verder praktisch geen enkele uitwerking voor deze sector en zorgt defacto alleen maar voor een benadeling van deze groep ZZP'ers. Dit geheel in tegenstelling tot het doel van deze wetswijziging. Opdrachtgevers gaan juist afgeschrikt worden voor het inhuren van ZZP'ers, deze wet komt zijn eigen doelstelling totaal niet na voor deze doelgroep.

Het wetsvoorstel wil het onterecht afremmen van contractvorming zelfstandige arbeid verminderen. Hier zit direct een hiaat in de toelichting: dit wordt wel in de inleiding gesteld en toegelicht, maar is niet benoemd als doel van de maatregelen. Daar wordt nl. gesproken over een duidelijk toetsingskader, waarvoor echter continu dezelfde indicatoren naar voren komen die ook in de webmodule werden gebruikt. Ook wordt de geschatte omvang van schijnzelfstandigheid gehangen aan de gebruikte Webmodule. Er wordt genoemd dat er feitelijk geen goede conclusies aan verbonden kunnen worden, omdat de tool hiervoor niet ontwikkeld was. Daarnaast is er, terecht, veel kritiek op geweest, omdat de criteria niet correct zijn. Desondanks worden deze met dit

wetsvoorstel wederom geïntroduceerd, terwijl deze eerder al afgewezen zijn als werkbaar. De wetsopstellers lopen hiermee in een cirkel en creëren een self-fulfilling prophecy. Op deze manier navelstaren is gevaarlijk en een grove fout in het opstellen van dit wetsvoorstel.

Het demoniseren van uurtarieven door hier een 'rechtsvermoeden van een arbeidsovereenkomst' aan te hangen is schone schijn. Elke ZZP'er, ongeacht zijn sector, werkt met uurtarieven of een inschatting van het aantal uren x het tarief met een opslagmarge. Voor opdrachten met een lage complexiteit is vaak prima vast te stellen hoeveel uur of m² er aan werk ligt. Dit schat de ZZP'er in en doet dit maal zijn uurtarief om tot een offerte te komen. In de kennisindustrie kan dit veel complexer liggen, omdat juist de opdracht kan zijn om in beeld te brengen wat de impact van een bepaalde voorgenomen wijziging kan zijn, of juist adviseren over welke wijzigingen gedaan moeten worden. Dat is sterk situatieafhankelijk. Dit zijn opdrachten van tijdelijke aard, die door schaarse experts het beste ingevuld kunnen worden, waar niet voltijd jarenlang vergelijkbaar werk voor is binnen een organisatie. Zeer kennisintensief en dit leent zich zeer goed voor flexibel opdrachtgeversschap. Desondanks wordt deze hele sector verstoord door dit 'rechtsvermoeden' en zorgt dit direct voor terughoudendheid en daarmee dus voor méér 'onterecht afremmen van contractvorming zelfstandige arbeid' i.p.v. vermindering. Een grove fout in dit voorstel, doordat de focus veel te veel naar specifieke sectoren uit is gegaan.

Samengevat: de doelen en subdoelen sluiten niet aan bij de intenties zoals benoemd in de introductie. Er wordt blind gestaard op kwetsbare of problematische sectoren en geen rekening gehouden met alle sectoren daarbuiten. Hierdoor zou deze wet ZZP'ers in kennisintensieve sectoren ernstig benadelen, compleet in tegenstrijd met de geest van deze wet.